

نقدی بر کتاب انگلیسی ویژه:

منبعی آموزشی برای درس زبان انگلیسی در مدارس ویژه مناسب برای پایه‌های هفتم تا نهم

شیرین محمدزاده^۱

دکتری آموزش زبان انگلیسی، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران.

پیوند میهن دوست^۲

کارشناس ارشد آموزش زبان انگلیسی، دانشگاه آزاد واحد تهران مرکز،

تهران، ایران

(تاریخ دریافت: ۰۴ بهمن ماه ۱۳۹۸؛ تاریخ پذیرش: ۲۵ فروردین ۱۳۹۹)

هدف از این یادداشت بررسی انتقادی کتاب «انگلیسی ویژه: منبعی آموزشی برای درس زبان انگلیسی در مدارس ویژه مناسب برای پایه‌های هفتم تا نهم» نوشته هایدو ووسکه است که با هدف آموزش زبان انگلیسی به‌عنوان زبان خارجی به دانش‌آموزان با نیازهای ویژه پایه‌های هفتم تا نهم در مدارس آلمان تدوین شده است. با توجه به معیارهای پیشنهادی نقد شورای بررسی متون و کتب علوم انسانی، نقاط قوت و ضعف شکلی و محتوایی اثر بررسی، و سپس پیشنهادهایی برای بهبود اثربخشی کتاب و متناسب‌سازی آن برای دانش‌آموزان سایر کشورها ارائه گردید. از مهم‌ترین نقاط قوت کتاب می‌توان به استفاده از کاربرگ‌های متنوع و آموزش دستور زبان به شکل ضمنی اشاره نمود. مسائلی که می‌تواند در چاپ‌های بعد یا هنگام متناسب‌سازی اصلاح شود عبارتند از: سیاه و سفید بودن کاربرگ‌ها، دشواری تطابق کاربرگ‌ها و توضیحات مربوط به آنها، و تمرکز بیش از حد بر فرهنگ کشورهای انگلیسی‌زبان که ممکن است کاربرد کتاب را برای کشورهای دیگر محدود کند.

واژه‌های کلیدی: زبان انگلیسی، دانش‌آموزان با نیازهای ویژه، پایه هفتم، پایه هشتم، پایه نهم، نقد، زبان آلمانی.

¹ E-mail: shirinmzadeh@gmail.com © نویسنده مسئول

² E-mail: mihandoust2001@yahoo.com

مقدمه

نظام آموزشی آلمان، مانند بیشتر کشورهای عضو جامعه اروپا، ساختاری متمایل به عدم تمرکز دارد. این بدین معناست که قوانین و برنامه‌های آموزشی کلی توسط هر ایالت تعیین می‌شود، اما مدارس نقش پررنگی در انتخاب مواد آموزشی و برنامه درسی ایفا می‌کنند (کاکو جویباری، علی‌پور، و حسن‌زاده، ۱۳۸۷). بر اساس مطالعه سازمان بین‌المللی تحصیلی EF^۱ (۲۰۱۶)، آلمان رتبه عالی را در آموزش مهارت‌های زبان انگلیسی کسب کرده است. برلین نخستین ایالت آلمان بود که در ابتدای دهه ۹۰ میلادی درس زبان انگلیسی را درسی اجباری برای افراد دارای ناتوانی یادگیری از پایه پنجم تا دهم در تمام مدارس تعیین کرد. سایر ایالات نیز با هدف ایجاد برابری میان دانش آموزان مدارس ویژه و مدارس عادی، این درس را به‌عنوان درسی اجباری ارائه کردند. (ووسکه، ۲۰۱۶).

یکی از کتاب‌هایی که برای آموزش زبان انگلیسی به دانش آموزان آلمانی با نیازهای ویژه نوشته شده، کتاب «انگلیسی ویژه: منبعی آموزشی برای درس زبان انگلیسی در مدارس ویژه مناسب برای پایه‌های هفتم تا نهم» نوشته هایدو ووسکه است. ارنست کلت چاپ پنجم این کتاب را در سال ۲۰۰۴ در ۱۱۲ صفحه و ۱۱ فصل برای دانش آموزان با نیازهای ویژه پایه‌های هفتم تا نهم در آلمان چاپ و منتشر کرده است. در هر درس این کتاب، تعدادی کاربرد برای آموزش در کلاس ارائه شده که معلم می‌تواند آنها را با پروژکتور نمایش دهد. در ادامه ضمن معرفی این کتاب به نقد و بررسی شکلی و محتوایی آن می‌پردازیم.

بررسی شکلی اثر

نخستین نکته‌ای که در رابطه با کتاب به چشم می‌خورد طرح روی جلد آن است. در این طرح سه کودک یا نوجوان در حال انجام فعالیت‌های مختلف دیده می‌شوند؛ فعالیت‌هایی که هیچ ارتباطی با موضوع کتاب (درس زبان انگلیسی) ندارد و در نتیجه ممکن است برای مخاطب کتاب کمی عجیب باشد. نکته دیگر این است که در پایان کتاب نمایه (برای واژگان و دستور) ارائه نشده و در نتیجه خواننده نمی‌تواند درسی را که شامل کلمات یا دستور زبان مورد نظر وی است پیدا کند.

در بخش مقدمه که به زبان آلمانی نوشته شده، نویسنده به معرفی گروه مخاطب کتاب می‌پردازد. به گفته وی، این کتاب در وهله اول برای دانش آموزان دارای ناتوانی‌های یادگیری نوشته شده، اما می‌توان آن را در مدارس ویژه، مراکز حمایتی، و کلاس‌های تطبیقی نیز به کار برد. در نتیجه، شاید بتوان کاربرد کتاب را نه فقط برای دانش آموزان دارای ناتوانی‌های یادگیری، بلکه برای دیگر گروه‌های با نیازهای ویژه (از جمله کم‌توانی ذهنی) در نظر گرفت. از نظر نویسنده، نمی‌توان تنها با ساده کردن کتاب‌های درسی دانش آموزان عادی، مواد آموزشی مناسب برای نیازهای دانش آموزان دیگر فراهم کرد، بلکه باید شیوه آموزش و مواد آموزشی را کاملاً تغییر و با سطح هیجانی، هوشی، و توانایی‌های گروه هدف تطبیق داد. این نکته که کتاب خاص گروه‌های با نیازهای ویژه تدوین شده و ساده سازی صرف همان مطالب دانش آموزان عادی نیست از نقاط قوت این کتاب است. در همین بخش، نویسنده تأکید کرده که لازم نیست کتاب را به ترتیب دروس آموزش داد، زیرا درس‌ها از آسان به سخت تنظیم نشده‌اند. این مسئله کار با کتاب را برای موقعیت‌های گوناگون و برای دانش آموزان با نیازهای مختلف ساده‌تر می‌کند. علاوه بر این، کتاب به شکل مستقیم به آموزش دستور نمی‌پردازد، اما ساختارهای دستوری گوناگونی در تمرین‌های مختلف به کار رفته‌اند. آموزش دستور به شکل ضمنی می‌تواند برای دانش آموزان کم‌توان ذهنی مفید باشد، اما اگر برنامه درسی مدرسه بر اساس دستور تنظیم شده باشد

¹ Education First

(برنامه درسی ساختاری)، انتخاب کاربرگ مناسب حاوی نکته دستوری مناسب برعهده معلم خواهد بود که کار را کمی دشوار می‌سازد.

پس از مقدمه، فهرست مطالب کتاب آمده است. در این فهرست، درس‌ها شماره ندارند و در نتیجه می‌توان آنها را به هر ترتیبی که معلم ترجیح می‌دهد آموزش دهد یا حتی برخی دروس را حذف کرد. کتاب از یازده درس و مجموعاً ۸۴ کاربرگ تشکیل شده است. کمترین تعداد کاربرگ‌ها (دو کاربرگ) مربوط به درسی است با عنوان «پوکاهانتس»، و بیشترین تعداد (دوازده کاربرگ) مربوط به درس «لباس ورزشی». این تفاوت در تعداد کاربرگ‌ها شاید برای خواننده غیرقابل توجیه و گیج کننده باشد.

هر درس یا دو تا سه صفحه توضیح درباره نحوه آموزش درس آغاز می‌شود. این دو صفحه شامل مقدمه کوتاهی درباره موضوع درس، اهداف درس، و توضیحات درباره کاربرگ‌های مرتبط با درس است. ذیل توضیحات مربوط به هر کاربرگ، ابزارهای آموزشی مورد نیاز برای کار با آن کاربرگ و نیز موضوعات پیشنهادی برای بحث در کلاس‌هایی غیر از کلاس زبان انگلیسی آمده است. متأسفانه اندازه قلم انتخاب شده برای این بخش بسیار کوچک است که خواندن را دشوار می‌سازد. البته تشخیص عنوان اصلی و فرعی از هم آسان است زیرا اندازه قلم به کار رفته برای هر یک متفاوت است. نکته مثبت این بخش این است که نحوه استفاده از کاربرگ‌ها با جزئیات دقیق برای سهولت کار معلم ذکر شده است. نکته دیگر این است که متن درس‌ها و مقدمه به زبان آلمانی است. با توجه به اینکه کتاب قرار است توسط معلم آشنا با زبان انگلیسی تدریس شود، شاید بهتر می‌بود این بخش‌ها نیز به زبان انگلیسی بیاید تا بتوان کتاب را به سهولت در کشورهای دیگر نیز آموزش داد.

پس از صفحات ابتدایی هر درس، کاربرگ‌های مرتبط به آن درس ارائه می‌شود. هر کاربرگ یک صفحه را اشغال کرده است، و کاربرگ بعدی پشت همان صفحه چاپ شده است. برخلاف متن درس، کاربرگ‌ها شماره صفحه ندارند، بلکه شماره‌گذاری خاص خود را دارند که به کمک آن به آسانی می‌توان کاربرگ مورد نظر را پیدا کرد. در بالای هر کاربرگ، جدول کوچکی شامل نام، کلاس، و تاریخ آمده که به نظر می‌رسد باید توسط دانش‌آموز تکمیل شود. البته توضیحی درباره نحوه تکمیل این بخش از کاربرگ‌ها در کتاب نیامده است. در کنار این جدول، عنوان درسی که کاربرگ به آن مرتبط است نیز ذکر شده تا خواننده سردرگم نشود. برای رعایت حقوق ناشر، زیر تمام کاربرگ‌ها در کل کتاب جمله تکراری مربوط به حق تکثیر ذکر شده است که شاید حواس دانش‌آموزان را پرت کند. ضمناً، تمام کاربرگ‌ها سیاه و سفید چاپ شده‌اند. مزیت این نوع چاپ این است که دانش‌آموزان می‌توانند شکل‌ها را رنگ‌آمیزی کنند، اما شاید سیاه و سفید بودن تمام تصاویر جذابیت بصری کتاب را کاهش دهد. نکته مهم دیگر این است که توضیح مربوط به نحوه کار با هر کاربرگ در کنار کاربرگ نیامده، در نتیجه بدون مراجعه به متن درس نمی‌توان نحوه استفاده از تمام کاربرگ‌ها را دریافت.

بررسی محتوایی اثر

این کتاب در قالب یازده درس تنظیم شده است که به موضوعات مختلفی می‌پردازد. این موضوعات عبارتند از: بیان آرزوها، مشکلات، روز ولنتاین، سرگرمی‌ها، لباس ورزشی، مراقبت از خود، جهان پیرامون، جشن شکرگزاری، داستان کودکان پوکاهانتس، مطالبی درباره نیویورک، و فرودگاه/سفر هوایی می‌پردازد. مشخص نیست موضوعات بر چه اساس انتخاب شده‌اند، اما می‌توان حدس زد علائق گروه هدف (دانش‌آموزان پایه‌های هفتم تا نهم آلمانی) مدنظر بوده است. این نکته ممکن است کاربرد کتاب را در کشورهای دیگر محدود کند، خصوصاً اگر دانش‌آموزان این کشورها با جشن شکرگزاری،

داستان پوکاهاتس، یا روز ولتاین آشنایی نداشته باشد. البته شاید مقصود ضمنی نویسنده آشنا کردن دانش آموزان با فرهنگ جوامع انگلیسی زبان بوده باشد.

نکته مثبت متن درس‌ها، توصیه به استفاده از چندرسانه‌ای‌ها (فیلم و موسیقی) است که می‌تواند انگیزه دانش آموزان را بالا ببرد. اما کمبودی که در متن همه درس‌های کتاب به چشم می‌خورد این است که هیچ اشاره‌ای به فناوری‌های نوین مانند رایانه و اینترنت در کلاس نشده است. شاید چون کتاب نخستین بار در سال ۲۰۰۰ منتشر شده، در آن زمان همه کلاس‌ها به فناوری‌های مذکور مجهز نبودند. اما این نکته را می‌توان در چاپ‌های بعدی کتاب مدنظر قرارداد.

مشکل اصلی هنگام کار با کاربرگ‌ها این است که توضیحات مربوط به نحوه استفاده از کاربرگ‌ها و خود کاربرگ‌ها از هم چندین صفحه فاصله دارند، در نتیجه معلم لازم است همزمان چند صفحه مختلف کتاب را بررسی کند تا دریابد چگونه باید از هر کاربرگ استفاده کند. شاید بهتر می‌بود توضیحات مربوط به هر کاربرگ پشت همان کاربرگ چاپ می‌شد. لازم به ذکر است که در سرتاسر کتاب از املاهای انگلیسی بریتانیایی استفاده شده است. در اینجا ضمن معرفی تک تک درس‌ها به نقد و بررسی هریک می‌پردازیم.

• درس آرزوها

هدف درس این است که دانش آموزان درباره آرزوهای خود صحبت کنند. همچنین انواع درودگویی (به عنوان مثال، Good evening) به زبان‌های مختلف ارائه شده است. تمرکز دستوری کاربرگ‌های این درس بر اعداد ترتیبی (مانند first و second) است که در قالب جملاتی مانند My first/second wish is ... بیان می‌گردد. همچنین، صورت سؤالی با کلمات wh (مانند What is your first wish?)، ساختار حال استمراری (مانند I'm dreaming of ...)، و نیز I would like to... تمرین می‌شود. البته نویسنده در توضیحات درس از عبارت my favourite wish استفاده می‌کند که در زبان انگلیسی معمول نیست و بهتر است در چاپ‌های بعد اصلاح شود. همچنین کاربرگ ۵ حاوی یک لالایی است که ممکن است برای دانش آموزان همه کشورها شناخته شده نباشد. علاوه بر این، بخش‌هایی از این لالایی به زبان آلمانی در کاربرگ آمده که هنگام متناسب‌سازی کتاب برای زبان‌های دیگر باید تغییر کند.

• مشکلی دارم

این درس به بیان مشکلات و نیز پیدا کردن راه‌حل‌هایی برای آرام‌سازی و دور کردن تنش در کلاس می‌پردازد. کاربرگ‌ها شامل واژگان مربوط به مشاغل مختلفی که نوجوانان می‌توانند داشته باشند، اعضای خانواده، و راه‌های آرام‌سازی و مبارزه با اضطراب است. همچنین ساختارها و مباحث دستوری زیر تمرین می‌شود:

I could/would... / Simple past (e.g. Thomas worked in a supermarket.) / Wh-questions (e.g. What was your best job?) / Simple present (e.g., I want to buy ...) / Determiners (e.g. many, some, few)

کاربرگ آخر به معرفی ترانه‌ای اختصاص دارد که توسط یک خواننده اهل آفریقای جنوبی خوانده شده است. نویسنده به معلمان پیشنهاد می‌کند که همزمان با تدریس این درس، در درس‌هایی غیر از زبان انگلیسی به معرفی آفریقای جنوبی و جنبش مبارزه با آپارتاید بپردازند. تلفیق مطالب درس زبان انگلیسی با سایر درس‌ها می‌تواند انگیزه دانش آموزان برای یادگیری را افزایش دهد.

• سرگرمی - ورزش، موسیقی، ستاره‌ها

هدف این درس صحبت کردن درباره سرگرمی‌های مورد علاقه نوجوانان است. در نتیجه، واژگان

آموزش داده شده شامل نام ورزش‌های مختلف، نام سرگرمی‌ها، نام خواننده‌ها و ترانه‌ها، اطلاعات مربوط به ظاهر و زندگی خوانندگان محبوب، و گفتن تاریخ است. این واژگان در ساختارها و مباحث دستوری زیر تمرین می‌شود:

Wh-question (e.g., what sports do you like?) / Present perfect (e.g. Have you got a ...?) / Simple present (e.g., I like/don't like ...) / Present continuous (e.g., they are playing.) / Ordinal numbers / Simple past (e.g., I was born on)

• لباس ورزشی

این درس به صحبت درباره لباس‌های ورزشی و برندهای محبوب نوجوانان می‌پردازد. واژگان این درس شامل نام اقلام پوشاک، صحبت کردن درباره اندازه لباس، توصیف اقلام لباس، خرید و قیمت لباس (به پوند)، و علائم مربوط به نوع پارچه، نحوه شستشو و اتو کردن لباس است. همچنین ساختارها و مباحث دستوری زیر تمرین می‌شود:

Wh-questions (e.g. What color ...? / what size ... ?) / Simple present (e.g. These jeans are) / Do/does (e.g. Do you like this pullover?) / Present continuous (e.g. What is the girl wearing?) / Can (e.g. Can I help you?) / Commands (e.g. Try these jeans.) / Present perfect (e.g. Have you got a ...?)

• مراقبت شخصی

این درس به آرایش و مراقبت شخصی می‌پردازد. در نتیجه، واژگان اصلی درس شامل طرح‌های مختلف برای خالکوبی، مدل مو، لوازم بهداشت شخصی و آرایشی، و روش‌های مراقبت و حفظ بهداشت شخصی است. این واژگان در ساختارهای زیر تمرین می‌شود:

Wh-questions (e.g. Which tattoos do you like?) / Imperatives (e.g. Color the hair blond.) / Simple present (His hair is ...).

• چه دنیای شگفت‌انگیزی

عنوان این درس نام ترانه‌ای است با صدای لویی آرمسترانگ که در کشورهای غربی به خوبی شناخته شده است، ولی شاید برای دانش آموزان سایر کشورها آشنا نباشد. هدف این درس صحبت درباره جهان پیرامون است. در کاربرد ۵۲ تصویر آسمان (با خورشید، ابر، و رنگین‌کمان) آمده که قرار است رنگ‌آمیزی شود. در نتیجه هدف اصلی این کاربرد آموزش نام رنگ‌هاست. در کاربرد بعدی ساختار دستوری *is/are* را بررسی می‌کند. دانش آموزان باید جملاتی را که با نهادهای مفرد (مانند *the sky*) یا جمع (*the roses*) آغاز شده تکمیل کنند. چهار کاربرد بعدی را باید همزمان با یا پس از پخش ترانه لویی آرمسترانگ تدریس کرد. هماهنگی میان طراحی این کاربرد و متن ترانه بسیار جالب است و می‌تواند به دانش آموزان در یادگیری نام رنگ‌ها و زمان حال ساده کمک کند. این درس همچنین شامل کلماتی برای توصیف آب و هوا (مانند *sunny* و *snowy*) و نام چهار فصل سال است. سایر ساختارها به شرح زیر است:

Wh-questions (e.g. What colors can you see?) / Yes/no questions (e.g. Is it sunny today?) / Future (e.g. What will the weather be like tomorrow?)

• روز شکرگزاری

این درس به مراسم روز شکرگزاری (جشنی در ایالات متحده) اختصاص دارد. در ابتدا توضیحاتی درباره تاریخچه این روز به آلمانی و انگلیسی آمده است. تعداد واژگان کاربرد‌های این درس از درس‌های قبل بیشتر است و شامل تاریخ، نام اقوام و ملیت‌ها، مناطق جغرافیایی، لباس‌های افراد بومی آمریکا، علائم مورد استفاده در زبان بومیان، و خوراکی‌های روز جشن شکرگزاری است. این واژگان در ساختارهای زیر تمرین می‌شوند:

Simple past (regular and irregular), wh-questions (e.g. How many English people can you see?) / present continuous (e.g. What is this child wearing?) / Noun phrase (e.g. white cap) / imperatives (match the word cards with the symbols.) /

• پوکاهانتس

این درس درباره کارتون معروف پوکاهانتس است. در ابتدای درس متنی طولانی به زبان انگلیسی در شرح این داستان آمده است. در ادامه، از معلم خواسته شده کارتون و لوح فشرده ترانه‌های مربوط به آن را تهیه کند و توضیحاتی درباره نحوه خرید آنها آمده، کاری که شاید برای معلمان سایر کشورها مقدور نباشد. تنها دو کاربرد برای این درس ارائه شده است، و تمرکز اصلی روی پخش کارتون و صحبت درباره آن است. واژگان اصلی درس شامل واژگان مرتبط با داستان (مانند marry و capture)، و ساختارها نیز عمدتاً شامل گذشته ساده (مانند John Smith was born in England) است. البته متن ترانه حاوی جمله‌ای در زمان آینده (You will understand) و جملات امری (Listen with your heart) نیز هست که تعداد آنها بسیار اندک است. بهتر است در چاپ‌های بعد به تعداد کاربرگ‌ها، واژگان، و تنوع ساختارهای دستوری این درس افزود تا مشابه سایر درس‌ها باشد.

• کوین در نیویورک گم شده

موضوع این درس فیلم پرفروش «تنها در خانه ۲» است. مانند درس پوکاهانتس، در ابتدا متنی طولانی در شرح داستان فیلم به زبان انگلیسی آمده است. همچنین توضیحاتی درباره مکان‌های دیدنی نیویورک که در فیلم هم به آن پرداخته شده ارائه می‌شود. به نظر می‌رسد هدف اصلی این درس آشنا کردن دانش آموزان با فرهنگ و جغرافیای نیویورک باشد. کاربرگ‌های شامل کلمات بعضاً دشوار یا کم‌پسامد (مانند borough)، خواندن عدد و درصد، مکان‌های دیدنی نیویورک، جغرافیای قاره آمریکا، پیدا کردن نشانی روی نقشه، تبدیل واحد پول مارک آلمان به دلار آمریکا، بررسی ساختار یک نامه، و پر کردن فرم مهاجرت است. ساختارهای دستوری، مانند دروس قبل، شامل حال ساده، گذشته ساده، امری، و سؤالات wh است. واژگان این درس در مقایسه با دروس قبلی دشوارترند. شاید به همین دلیل ساختار دستوری جدیدی معرفی نشده است.

• در فرودگاه/هواپیما

آخرین درس کتاب به معرفی واژگان و اصطلاحات مرتبط با سفر هوایی اختصاص یافته است. در نتیجه واژگان شامل بخش‌های مختلف فرودگاه/هواپیما، اطلاعات گذرنامه، تابلوی اعلانات فرودگاه، برچسب روی چمدان، اطلاعات چاپ شده روی بلیت و کارت پرواز، علائم ایمنی حین پرواز، نام خطوط هوایی کشورهای مختلف، و سایر نشانه‌های مرتبط با سفر هوایی است. غیر از کاربرد ۸۱ که به معرفی ساختار امر و نهی می‌پردازد، سایر کاربرگ‌های این درس همه به تمرین واژگان اختصاص یافته‌اند و در نتیجه هیچ ساختار دستوری در کاربرگ‌ها دیده نمی‌شود. البته در توضیحات درس ساختارهای زیر برای تمرین شفاهی با کاربرگ‌ها معرفی شده‌اند:

Wh-questions (What information can you read on this passport?) / Simple present (I am the flight attendant.) / Prepositions (e.g. at the airport, on a place)

بررسی دروس نشان می‌دهد که تمرکز کتاب بر آموزش واژگان و عبارات و نیز آشنایی با فرهنگ کشورهای انگلیسی زبان است، و دستور زبان در درجه دوم اهمیت قرار دارد. در نتیجه نوع برنامه درسی را شاید بتوان برنامه درسی واژه محور، کارکرد محور، یا موقعیت محور دانست، و نه ساختاری. همچنین برخی درس‌ها با ارائه موسیقی بر انجام فعالیت‌های آرام‌سازی در کلاس تأکید می‌کنند، تا بدین ترتیب

¹ Lexical

² Functional

³ Situational

اضطراب در کلاس درس کاهش یابد. مشکل عمده این است که منطق نحوه ارائه مطالب همیشه مشخص نیست. مشکل دیگر پراکندگی نکات دستوری در کاربرگ‌های مختلف است که باعث می‌شود تطابق این کتاب با برنامه‌های آموزشی برخی کشورها (که ممکن است ساختاری باشند) دشوار باشد. ضمناً شاید بتوان در چاپ‌های آتی تنوع ساختارهای دستوری را افزایش داد.

پیشنهادها

در این بخش پیشنهادهایی برای رفع نواقص کتاب در ویراست‌های آتی و نیز هنگام متناسب‌سازی آن برای کشورهای دیگر به شرح زیر ارائه می‌گردد:

- ✓ طرح روی جلد کتاب را می‌توان متناسب با موضوع کتاب انتخاب کرد؛
- ✓ پراکندگی ساختارهای دستوری و واژگان در کتاب گیج‌کننده است. در نتیجه بهتر است در پایان کتاب نمایه (مختص واژگان و دستور) ارائه گردد تا معلم بتواند درسی را که به آموزش نکات مورد نظر وی می‌پردازد به آسانی پیدا کند؛
- ✓ شاید بتوان در چاپ‌های آتی تنوع ساختارهای دستوری آموزش داده شده را افزایش داد؛
- ✓ می‌توان برای افزایش جذابیت بصری کتاب، عکس‌های رنگی به برخی کاربرگ‌ها افزود؛
- ✓ چندین صفحه فاصله میان توضیحات کاربرگ‌ها و خود کاربرگ‌ها گیج‌کننده است. برای رفع این مشکل می‌توان توضیحات را پشت هر کاربرگ چاپ کرد؛
- ✓ برخی نکات فرهنگی ذکر شده در کتاب ممکن است برای دانش آموزان بعضی کشورها بیگانه یا غیرقابل درک باشد. شاید بتوان فرهنگ را به گونه‌ای ملموس‌تر در کتاب گنجانید؛
- ✓ با توجه به تاریخ چاپ کتاب، در متن درس‌ها اشاره‌ای به فناوری‌های نوین مانند رایانه و اینترنت نشده است. شاید بتوان در چاپ‌های آتی کتاب فایل کاربرگ‌ها را در یک لوح فشرده همراه کتاب ارائه کرد؛
- ✓ می‌توان از قلمی درشت‌تر برای سهولت خواندن توضیحات درس‌ها استفاده کرد؛
- ✓ مقدمه کتاب و توضیحات درس‌ها را می‌توان به جای آلمانی، به زبان انگلیسی ارائه کرد تا برای معلمان کشورهای دیگر نیز قابل درک باشد.

منابع

- کاکو جویباری، ع.ا.، علی‌پور، ا.، و حسن‌زاده، س. (۱۳۸۷). بررسی تطبیقی ایران با چند کشور توسعه‌یافته: واقعیت‌ها و چشم‌اندازهای نظام آموزش و پرورش ویژه. پژوهش در حیطه کودکان استثنایی، ۱(۳)، ۳۲۴-۳۴۱.
- هایده ووسکه، انگلیسی ویژه: منبعی آموزشی برای درس زبان انگلیسی در مدارس ویژه مناسب برای پایه‌های هفتم تا نهم، لایپزیگ، ارنست کلت، ۲۰۰۴ (چاپ پنجم)، ۱۱۲ صفحه
- Education First. (2016). The world's largest ranking of countries by English skills (Introducing the sixth edition): EF proficiency bands. Retrieved from: <http://www.ef.edu/eipi/about-eipi/proficiency-bands/>
- Wöske, H. (2004). *English special: Material für den Englischunterricht an Sonderschulen Klasse 7 bis 9 und in Integrationsklassen* (5th ed.). Leipzig, Germany: Ernst Klett.
- Wöske, H. (2016). *Easy English lessons: Teaching basics* (5th ed.). Hamburg, Germany: Persen.

A Review of English Special: A Resource for Teaching English at Special Schools from Grade 7 to 9

Shirin Mohamadzadeh ¹©

Ph.D. in English Language Teaching, Alzahra University,
Tehran, Iran

Payvand Mihandoust ²

M.A. in English Language Teaching, Islamic Azad University, Central Branch,
Tehran, Iran.

(Received: 24 January 2019; Accepted: 13 April 2020)

The present article reviewed “English Special: A Resource for Teaching English at Special Schools from Grade 7 to 9” by Heide Wöske. This book aims to teach English as a foreign language to students with specific needs from grade seven to nine in Germany. With regard to the criteria proposed by the Council for Reviewing Books and Texts on Humanities, the book’s merits and demerits in terms of form and content were discussed, and recommendations were made to enhance both the quality and the content of the book for future editions or adaptations. The most salient strong points of the book are the provision of diverse worksheets and indirect teaching of grammar. Points which require attention in future editions or adaptations include black-and-white printing of worksheets, difficulty of matching each worksheet with its how-to-teach notes, and an overemphasis on the culture of English-speaking countries which may restrict the application of the book in other parts of the world.

Keywords: English, Students with special needs, Grade seven, Grade eight, Grade nine, Review, German.

¹ E-mail: shirinmzadeh@gmail.com © (Corresponding Author)

² E-mail: mihandoust2001@yahoo.com